

Türkiye ile Yunanistan arasında 26 eylül 1935 tarihinde imza edilen Kliring Anlaşması ile merbutlarının tasdikı hakkında kanun

(*Besmî Gazete ile neşir ve ilâm : 16/V/1941 - Sayı : 4810*)

No.
4029

Kabul tarihi
12 - V - 1941

BİRİNCİ MADDE — Yunanistan ile aramızda 26 eylül 1935 tarihinde imza edilen Kliring Anlaşması ve merbutları kabul ve tasdik edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun İcrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

13 mayıs 1941

TÜRKİYE İLE YUNANİSTAN ARASINDA KLİRİNG ANLAŞMASI

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti ile Yunanistan Cümhuriyeti Hükûmeti aralarındaki ticarî münasebetlerin tesviyesine siyasî uzlaşma ve samimî teşriki mesai fikrini tatbik etmek ve ahvali hazırta içinde kendilerinin ticarî mubadelelerine inkişaf imkânlarının kâffesini vermek için, iki memleket arasında halen meri 30 teşrinievvel 1930 tarihli ikamet, ticaret ve seyrisefain Mukavelesi hükümlerini ihlâl etmemek şartile ticarî mubadelelerini aşağıdaki rejime tâbi tutmağa karar vermişlerdir :

Madde — 1

Mülhak 1 numaralı listede sayılı Yunan menşeli mallar miktarla tahdit edilmeksizin ve II nei listede sayılılar, her madde için tayin edilen kontenjan hadleri dahilinde Türkiyeye ithal edileceklerdir.

Şurası mukarrerdur ki, bu iki listede sayılı olmayan Yunan malları için, Yunanistan Türkiyede meri umumî ithal rejiminden istifade edecektir.

Madde — 2

Bu Anlaşmanın meriyete girmesinden sonra her iki tarafça ihraç edilecek mallara ihracatçı memleketin salâhiyettar ticaret ve sanayi odası tarafından mülhak örneğe iki nüsha olarak verilmiş menşe şahadetnamesi terfik edilmiş olacaktır. Bu şahadetnameler malın sevk limanındaki fop kıymetini ihtiva edeceklerdir.

Bu şahadetnamelerin (B) Duplicatası ithalât Gümrük bürosu tarafından mühürlenecek ve aşağıdaki hükümlere göre ithalâtçının tediyat yapacağı Merkez bankasına kendisi tarafından gönderilecektir.

Madde — 3

Türk mallarının Yunanistana ithalinden tehaddüs eden alacaklar Yunan ithalâtçısı tarafından Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası namma Yunan Bankasına mal kıymetinin drahmi ola-

rak yatırılması ile tesviye edilmiş olacaktır.

Menşee şahadetnamelerine yazılmış fiatlar, bu fiatların doğruluğundan ithalâtçı memleket Takdiri kıymet komisyonları tarafından ciddi sebeplerle şüphelenilmedikçe, aşağıdaki hükümler mucibince yapılacak tediyelerde esas olarak kabul edilecektir. Şüphelenildiği takdirde, ithalâtçı memleket Takdiri Kıymet Komisyonu, mevzuubahs malın hakikî kıymetini takdir için ihracatçı memleketin salâhiyettar komisyonu ile mutabık kalacaktır.

Yunan bankası, bu suretle tediye edilmiş meblâğın % 50 sini kendi defterlerinde Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası namına açacağı faizsiz hususî bir (A) hesabına Türk lirası olarak ve mütebaki % 50 yi faizsiz hususî (B) hesabına Fransız frangı olarak geçirecektir.

Yukarıda sözü geçen hususî hesaba geçirilecek olan meblâğlar aşağıda yazılı hususlara tahsis edilecektir:

a) Türkiye'ye idhal edilen Yunan menşeli malların tediyesine,

b) 6 ay için ceman 7 500 000 drahmilik bir mikdarı geçmemek üzere adam başına 7 500 drahmî olmak ve fazla olarak adam başına her ay için 16 000 drahmîyi geçmemek üzere beş günden fazla ikamet halinde beher fazla gün için adam başına 1 500 drahmî olmak üzere Yunanistan'a girecek olan Türk turistlerinin masraflarını ödemeğe,

c) Türkiye'nin Selânik panayırına iştirak masrafları,

d) Türk bayrağını taşıyan gemilerin Yunan limanlarında Yunan emtiası ile aprovizyonman masrafına.

(B) hususî hesabının matlubuna geçirilmiş olan meblâğlar Türkiye Cümhuriyet Merkez bankasının tamamen emrine tahsis edilecek ve serbestçe transfer edilebilecektir.

Madde — 4

Mamafih Türk menşeli maden kömürü bundan evvelki maddede yazılı Yunanistan'a yapılan Türk idhalâtının umumî tediye rejiminden istisna edilecek ve bunun esmanı Yunanistan bankasının Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası namına Türk lirası olarak açacağı faizsiz bir (C) hesabına geçirilmek üzere Yunan ithalâtçısı tarafından tediye edilecektir.

Türkiye Cümhuriyet Merkez bankasının bu hesabdaki alacakları Türkiye ve Yunanistanın bir başka Clearing Anlaşması ile bağılı oldukları veya olacakları ve Yunanistanın aktif ve Türkiye'nin pasif bir soldu bulunduğu memleketlerin Merkez bankaları veya Takas Ofislerinde Yunanistan bankasının alacakları ile kompanse edilecektir .

Tripartit Clearing'in otomatik bir surette işlemlerini temin etmek üzere her iki Merkez bankası Türkiye ve Yunanistanın Clearing Anlaşmaları ile bağılı olduğu memleketlerin Merkez bankaları veya Takas Ofisleri nezdinde lâzım gelen teşebbüsleri müştereken yapacaklar ve bu müesseselerin Yunanistan için aktif ve Türkiye için pasif bir soldu husule gelir gelmez iki memleket Merkez bankaları bundan telgrafla haberdar edilmelerini temin edeceklerdir. Türkiye Cümhuriyet Merkez bankasının vereceği müsaade üzerine sözü geçen müesseseler tripartit kompensasyon muamelesini yapacaklardır.

Madde — 5

Yunan menşeli malların Türkiye'ye idhalinden husule gelecek alacaklar Türk idhalâtçısı tarafından bu malların Türk lirası olarak Türkiye Cümhuriyet Merkez bankasına yatırılmak suretile tesviye edilecek ve Türkiye Cümhuriyet Merkez bankası bu paraları Yunanistan bankası hesabına defterlerinde açacağı faizsiz bir Compte d'ordre'a geçirecektir .

Madde — 6

Her iki Merkez bankası kendilerine yapılan tediyelerden yekdiğerini günü gününe haberdar

edeceklerdir. Her tahsil ihbarnamesi alâkadar satıcıya yapılacak tediyei mümkün kılacak kağıtları ihtiva edecektir .

Alâkadar satıcılara yapılacak tediyeler ahcılardan yapılan tahsilât sırasile ödenecektir. Fakat, bir Türk ihracatçısı veya bunun yerine bir Türk taciri derhal Yunan malı idhal etmeği taahhüt ettiği takdirde Cümhuriyet Merkez bankası sıra beklemeksizin bu ihracatçıya tediye bulunabilecektir.

Madde — 7

Drahminin veya her hangi bir ecnebi parasının Türk lirasına tahvili, Cümhuriyet Merkez bankasına ve Yunanistan bankasına yapılan tediye gününden bir evvelki günkü Zurich borsasının son kursu üzerinden yapılacaktır.

Merkez bankaları sıkı bir teşriki mesaf ile işbu anlaşmanın en iyi tatbik şartlarını temine çalışacaklar ve Anlaşma hükümlerinin tatbik usulleri anlaşmanın en iyi tatbik şartlarını temine çalışacaklar beraber bundan evvelki Anlaşmaların tatbiki esnasında müşahede edilen müşkülâtı izale etmeğe gayret edecek ve bilhassa iki memleketin paralarının alış ve satış kursu arasındaki farkı ve ticarî mübadelelerin tabi tutuldukları külfetleri mümkün mertebe azaltmak suretile bu mübadeleleri imkân dairesinde kolaylaştırmağa çalışacaklardır.

Madde — 8

İki Taraftan biri Uluslararası ticaretine işbu Anlaşmanın hüsnü surette tatbikine halel getirebilecek şekilde yeni bir umumî hüküm tatbik ettiği takdirde, diğer Taraf işbu Anlaşmanın yeni tatbika tetabuk ettirilmesini talep edebilecektir.

Madde — 9

İki Taraf kendi ülkelerine yapılacak ithalâtın salâhiyettar her hangi bir gümrük dairesinden geçirilmesine müsaade etmeği taahhüt ederler.

Madde — 10

10 son teşrin 1934 tarihli Türk - Yunan Anlaşması hükümlerine tevfiakan ihraç edilmiş olup işbu Anlaşmanın meriyet mevkiine girdiği anda daha mevkii tedavülde bulunan bonolar bu Anlaşma müddetince Türkiyeye ithaline müsaade edilen Yunan menşeli mal mübayaasında kullanılacaktır.

10 son teşrin 1934 tarihli Anlaşma hükümleri mucibince yapılmakta olan hususî Takas muameleleri işbu Anlaşma müddetince tasfiye edilecektir.

Madde — 11

İşbu Anlaşma ile tesis edilen tediye usulleri ancak Yunanistana filen ithal edilmiş olan mallara tatbik edilecektir. Bu takyit hükmü transit yolu ile ve Yunan liman ve merkezleri vasitasile ecnebi memleketlere ihraç edilen Türk mallarına ait dövizlere şamil olmayacaktır.

Madde — 12

İşbu Anlaşmanın devamı müddetince Yunan Hükümeti Türk ticaretine, geçen sene kendisine verilmiş olan kontenjanlar üzerinden, geçen senenin aynı devresi zarfında Türkiyeden yapılan ithalâtta daha az miktarda olmamak üzere ithal hakkı temin edecektir.

Madde — 13

İşbu Anlaşma 1 ilk teşrin 1935 den itibaren 6 ay müddetle muteber olacaktır.

Bu devrenin inkızasından evvel bir aylık bir ihbar müddetile feshedilmediği takdirde 30 gün evvel feshi ihbar edilmedikçe meriyete kalacaktır.

26 eylül 1935 de Atınada iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

İmza ve mühürler

Ruşen Eşref Ünaydn
F. Kurdođlu
Stephanopoulos

1 numaralı liste

Türkiyeye serbestce ithal olunabilen Yunan menşeli mallar

66/A.B.		360	
68		363/B.	
71/C.		366/B.	Yalnız 20 numaradan yukarı olanlar
102/A.B.C.			
103		366/C.	
126		367	
132		368	
164 A.B.	Her nevi kokulu nişastadan maada	376	
		399	
165		417/A.B.	
169		449	
223/D.	Ziraat vekâleti müsaadesile	459	
228		464	Yalnız sünger taşı ve sanayide kullanılan tozu
230			
231		467/A.C.	
234/C.		468	
234/D.	Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti müsaadesile	471	Yalnız tasfiye toprağı, kaolin, feldspat, ateş toprağı
261	Yalnız sanayide kullanılanlar	477/A.	Yalnız asfaltlı mamulât
274		481/C.D.	İktısat vekâleti müsaadesile
275		483/A.B.	
277/B.C.H.		484	
280		485	
281/A.C.		487/A.B.C.D.	
300	Şapka kalıpları, ayakkabı için yaylı kalıplar, şablonlar	488	
		490	
302		492	
305		493	
307/A. 3-B.C.D.		496	
321/A.		497/A.B.	
330/C		498/A. 1,2	
332		499/A.	
342		500/A.B.	

504		664	Çekirdek çırkaran makine- ler (İktisat vekâleti müsa- adesile)
505			
511/C.D.			
515		652	
529/B.C.		665	
530		666/2 E.F.	
531		702	
533		703/A.C.D.H.	
534		704	
536		706/A.B.C.	
538/C.D.		709	
545/A.B.		754	
552		756/B.	Yalnız oksijen
553		756/B.	Asetilen (İktisat vekâleti müsaadesile)
557/A.B.		756/C.	Yalnız, buz ve gazoz fabri- kalarında kullanılan mayi halinde amonyak
558			
559/A.			
562		756/C.	Asit karbonik (İktisat ve- kâleti müsaadesile)
565/A.B.			
569/H. 1		756/Ç.	
570		768	
573/A.B.		792	
577/D.		805	
607/D.		810	
623/A.		812/B.C.D.H.V.	
627		814	Sihhat ve içtimaî muavenet vekâletinin müsaadesile
632			
648		816	
651	İktisat vekâletinin müsa- adesile	853/A.	Yalnız Asetat damil
		853/C.	
653/A.B.		854	Sihhat ve içtimaî muavenet vekâletinin müsaadesile
664	Ziraat vekâletinin müsa- adesile	861	

2 numaralı liste

106/A	6 000	379/C.D.E.F.	30 000
106/B	6 000	380/A	10 000
106/C	3 000	380/B	20 000
107/A	2 000	535	10 000
107/B	2 000	541	10 000
107/C	1 000	653/C	2 000
238	5 000	700/B	8 000
377/D.E.F.	20 000	708	2 000
378/D.E.F.	20 000		

Menş e şahadetnamesi «A» nüshası [1]

Gönderen	Gönderilen
İsim	İsim
İkametgâh . . .	İkametgâh . . .
Sokak	Sokak
Emtianın einsi :	
Ambalâjın tarzı :	
Denk adedi :	
Marka No. :	

Sıklet	{ Gayri safi Kg.
	{ Safi Kg.
Kıymet	{ Fob.
	{ Cif.

Sevk yolu :

. Ticaret ve sanayi odası yukarıda gösterilen emtianın Türkiye Cümhuriyeti ile Yunanistan Cümhuriyeti arasındaki 26 Eylül 1935 tarihli Kliring Anlaşması hükümlerine tevfi kan Türk Yunan menş eli olduğunu tasdik eder.

. / /

Zirde imzalarını koyan Türk - Yunan gümrük bürosu memurları yukarıda zikredilen emtianın bilfiil ithal - istihlâke arz edildiğini tasdik ederler.

Tarih Mühür.

Atina : 26 Eylül 1935

Orta Elçi,

Bu günkü tarihli Türkiye Yunanistan arasındaki Clearing Anlaşmasını imzalarken, Türkiye ile Yunanistan arasındaki ticaret mübadelelerinin inkişafını kolaylaştırmak arzusu ile Yunanistan Hükümetinin, bu Anlaşmanın müddeti zarfında aşağıda yazılı Türk mahsulâtının hiç bir tahdit ve takyide tâbi tutulmaksızın serbest ithaline müsaade etmeği teahhüt ettiğini Ekselânsınıza bildirmekle şerefyabım.

Öküz, boğa	Mısır
İnek	Darı
Manda	Yumurta
100 Kg. ağırlığına kadar dana	Yün
Koyun ve koç	Tiftik
Keçi ve teke	Lâkerda, palamut, uskumru, çiroz, hamsi
Kuzu ve keçi yavrusu	Fasulya
Kümes hayvanları	Bakla
Taze balık	Nohut
Zikredilmeyen diğer sebzeler	Bezelya
Maden kömürü	Mercimek
Buğday	Pastırma ve sucuk
Arpa	İnşaat kerestesi

[1] İşbu menş e şahadetnamesinin «B» nüshası aynı formüle göre tanzim edilecektir.

Travers kerestesi (Millî iktisat nezaretinin Afyon (Sıhhat nezaretinin müsaadesile) müsaadesile)

Şurası mukarrerdir ki Türkiye, fazla olarak, Yunanistanda meri umumî ithalât rejiminden istifade edecektir.

En derin saygılarımın kabulünü dilerim, Orta Elçi.

Stephanopoulos

Ekselâns Ruşen Eşref Ünaydın
Türkiye Cümhuriyeti Orta Elçisi

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	13 - V - 1941 ve 1/448								
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	13 - V - 1941 ve 4/369								
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	<table><tr><td><i>Cilt</i></td><td><i>Sayfa</i></td></tr><tr><td>12</td><td>144</td></tr><tr><td>17</td><td>198</td></tr><tr><td>18</td><td>7:8,46,49,50,56:59</td></tr></table>	<i>Cilt</i>	<i>Sayfa</i>	12	144	17	198	18	7:8,46,49,50,56:59
<i>Cilt</i>	<i>Sayfa</i>									
12	144									
17	198									
18	7:8,46,49,50,56:59									